

แบบรายงานการดำเนินกิจกรรมโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

โรงเรียน.....**พิบูลย์รักษ์พิทยา**..... สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี

จังหวัด.....**อุดรธานี**..... อำเภอ.....**พิบูลย์รักษ์**..... ตำบล.....**พิบูลย์รักษ์**

ระดับดาวดวงที่.....**3**..... ประจำปีการศึกษา.....**2564**.....

ผลการดำเนินงานเชิงปริมาณ

ข้อมูลด้านบริบทเบื้องต้น

1. สภาพแวดล้อม บรรยากาศของโรงเรียน และสภาพชุมชนใกล้เคียง

สภาพแวดล้อมโรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา เป็นโรงเรียนที่มีพื้นที่กว้าง มีต้นไม้ร่มรื่น มีทิศเหนือติดกับชุมชน ทิศตะวันออกติดกับสถานที่ราชการหลายหน่วยงาน เช่น สถานีตำรวจ ที่ว่าการอำเภอ โรงพยาบาลชุมชน และเขตกรรมทางหลวงชนบท ส่วนทางด้านทิศตะวันออกติดกับพื้นที่ป่าแหล่งเกษตรกรรม เป็นต้น

ประชากรส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป ในด้านการประกอบอาชีพ ประชากรที่อาศัยอยู่รอบโรงเรียนจะประกอบอาชีพที่มีความหลากหลาย อาทิ เกษตรกร ค้าขาย รับจ้าง รับราชการ และธุรกิจส่วนตัว หากพิจารณาการนับถือศาสนาของประชากรส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ

บรรยากาศของโรงเรียน

บรรยากาศทางด้านกายภาพ

โรงเรียนมีลักษณะสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอย่างดีโดยมี อาคารเรียนทั้งสิ้น จำนวน 3 หลัง ประกอบด้วยอาคารอำนวยการ อาคารจรมจุรี อาคารราชพฤกษ์ และอาคารกาสะลองงานกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ นอกจากนี้ยังมีอาคารประกอบอีกคือ หอประชุมสัตบรรณ ที่ใช้ในการฝึกซ้อมกีฬาและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในวันสำคัญและกิจกรรมเสริมหลักสูตร อาคารโรงอาหาร สีสาวดี นอกจากนี้ภายในอาคารเรียนยังประกอบด้วยห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการทางคณิตศาสตร์ ห้องปฏิบัติการภาษาไทย ห้องจริยธรรม ห้องพยาบาล ห้องเกียรติยศซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนในการพัฒนาองค์ความรู้ พฤติกรรมและเจตคติที่ดี เพื่อสร้างพลเมืองที่ดีของชาติและสังคมโลกอีกทั้งเป็นการเตรียมพร้อมผู้เรียนให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมของศตวรรษที่ 21 ได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้สภาพแวดล้อมทางกายภาพของโรงเรียนมีความสะอาดร่มรื่น มีภูมิทัศน์ที่สวยงาม เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ในทุก ๆ ด้านอีกด้วย อีกทั้งภายในบริเวณโรงเรียน ก็มีสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการมีคุณธรรมจริยธรรมที่ดี อาทิ ป้ายสุภาษิต คำคม และพุทธศาสนสุภาษิต ซึ่งเป็นสื่อการเรียนรู้ที่จะช่วยเตือนสติในการดำเนินชีวิตของนักเรียน

ภาพที่ 1 แสดงสภาพแวดล้อมทางกายภาพของโรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา

บรรยากาศด้านสังคม

โรงเรียนมีระบบช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ครูและบุคลากรของโรงเรียนสามารถติดตาม กำกับ ช่วยเหลือ และดูแล ในด้านต่าง ๆ อาทิ ด้านพฤติกรรม ด้านการเรียน ด้านชีวิตความเป็นอยู่ รวมถึงการให้ความช่วยเหลือทางด้านทุนการศึกษาแก่ผู้เรียน

ในแต่ละปีการศึกษา โรงเรียนได้มีการดำเนินการให้ครูที่ปรึกษาออกเยี่ยมบ้านนักเรียนให้ครบ ร้อยละร้อย ทำให้ครูและนักเรียนมีสายสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้ครูได้เข้าใจปัญหาและบริบทของผู้เรียน ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ในแง่ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน ครูมีการเอาใจใส่ช่วยเหลือ นักเรียนทั้งในด้านการเรียน และด้านพฤติกรรมเป็นอย่างดี ทำให้นักเรียนอยู่ในระเบียบวินัยและค่านิยมอัน ดีงามของสังคม ส่วนด้านการบริหาร ผู้บริหารโรงเรียนได้ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน ทำให้ บรรยากาศ

ในการทำงานระหว่างบุคลากรในโรงเรียนเป็นไปด้วยดีออกจากนั้นยังมีความรู้สึกที่ดีต่อกันฉันญาติมิตร

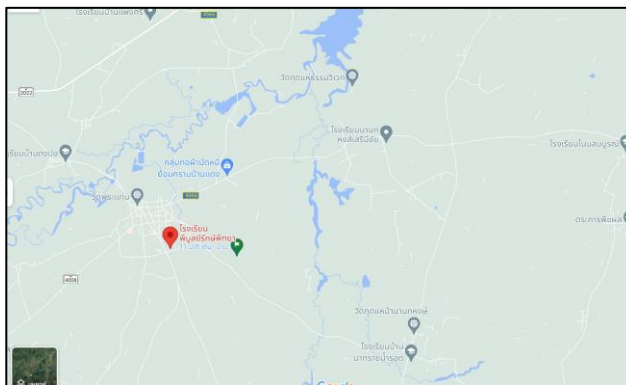
สภาพชุมชนใกล้เคียง

1) สภาพแวดล้อมชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะมีความหลากหลาย โดยพื้นที่ด้านหลัง โรงเรียนจะเป็นพื้นที่ป่าชุมชนและพื้นที่การเกษตรของประชากรที่อาศัยรอบบริเวณโรงเรียน ส่วนด้านหน้า โรงเรียนจะเป็นหน่วยงานราชการและองค์กรต่าง ๆ จะประกอบด้วยที่ว่าการอำเภอพิบูลย์รักษ์ สถานี ตำรวจภูธรพิบูลย์รักษ์ นอกจากนี้พื้นที่ใกล้เคียงของโรงเรียนที่เป็นเขตชุมชนทำให้เห็นว่า ประชากรที่ อาศัยอยู่รอบบริเวณโรงเรียนมีการประกอบอาชีพที่หลากหลายทั้งอาชีพเกษตรกรรม อาชีพธุรกิจค้าขาย รับราชการและรับจ้าง

2) ประชากรส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่รอบบริเวณโรงเรียนนับถือศาสนาพุทธ โดยมีศาสนสถานที่สำคัญได้แก่ วัดป่าสามัคคีสันติธรรม วันพระแท่นบ้านแดงซึ่งมีหลวงพิบูลย์เป็นศูนย์รวมความศรัทธาและ

การทำความดีรวมถึงความสามัคคีของคนในชุมชน ผู้ปกครองส่วนใหญ่ของนักเรียนสำเร็จการศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาขึ้นไป ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเกษตรกรรม การไปขายแรงงาน ต่างชาติ หรือรับจ้างทั่วไป

ภาพที่ 2 แสดงแผนที่โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา

สถานการณ์เสี่ยง/ปัญหาด้านคุณธรรมของโรงเรียน

เนื่องจากบริบทของพื้นที่อำเภอพิบูลย์รักษ์ยังเป็นพื้นที่เกษตรกรรม โดยพื้นที่ส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ใช้ในการปลูกข้าวซึ่งสามารถปลูกได้เฉพาะช่วงฤดูฝนเท่านั้น ระบบชลประทานยังไม่ค่อยครอบคลุมทุกพื้นที่ การปลูกพืชเศรษฐกิจจึงเป็นพืชที่ต้องการน้ำน้อย อาทิ มันสำปะหลังและอ้อย ซึ่งมักจะมีความผันผวน

ทางราคาจึง ทำให้ในแต่ละปีประสบภาวะการเสี่ยงขาดทุนและได้กำไรที่ไม่แน่นอน จากข้อมูลที่ผ่านมา ข้างต้นทำให้ผู้ปกครองของนักเรียนบางส่วนเดินทางออกนอกพื้นที่เพื่อไปทำงานรับจ้างในเขตอุตสาหกรรม โดยเฉพาะในเขตภาคกลางและภาคตะวันออก จึงทำให้นักเรียนต้องอาศัยอยู่กับญาติ การติดต่อกับระหว่างนักเรียน

และผู้ปกครองมักจะกระทำผ่านช่องทางการสื่อสารทางโทรศัพท์และเครือข่ายสังคมออนไลน์ จึงทำให้บางครั้งนักเรียนยังขาดความใส่ใจ การอบรมบ่มนิสัย ขาดความรับผิดชอบในตัวเองและสังคม จึงทำให้โรงเรียนเห็นว่าคุณธรรมที่สำคัญ ที่จะต้องปลูกฝังและพัฒนาให้กับผู้เรียนอย่างเร่งด่วน

นอกจากนั้นสภาวะสังคมวัตถุนิยมและบริโภคนิยมการ แข่งขันเพื่อแย่งชิงทรัพยากรที่ทำให้ได้มา ซึ่งการบริโภค ทำให้แต่ละคนมักจะมองตัวเองเป็นหลักโดยเฉพาะการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนทางด้านวัตถุ ความอยากมีอยากได้ให้เท่าทันผู้อื่น จนทำให้เกิดขาดสติขาดความซื่อสัตย์ เกิดการลักขโมย อยากได้ของคนอื่นมาเป็นของตนเอง ทำให้คุณค่าของความซื่อสัตย์สุจริตขาดหายไป โรงเรียนจึงเห็นว่าการปลูกฝัง คุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต ก็เป็นสิ่งที่ควรพัฒนาอย่างเร่งด่วนด้วยเช่นกัน

อย่างไรก็ตามสภาวะของความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ส่วนรวมยังส่งผลต่อการ ใช้พื้นที่ของโรงเรียน โดยจะพบว่าบริเวณส่วนใหญ่ของโรงเรียนมีการทิ้งขยะไม่เป็นที่ขยะ ซึ่งนักเรียนจะ สะท้อนว่าปัญหาขยะในโรงเรียนเกิดจากการกระทำของนักเรียนคนอื่น โดยที่ตัวนักเรียนเองไม่ได้มีส่วน

เกี่ยวข้อง จึงทำให้นักเรียนไม่อยากจะทำความสะอาดและเก็บขยะไปทิ้ง ขาดความรับผิดชอบและความมีจิตอาสาต่อส่วนรวม นอกจากนี้โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา เป็นโรงเรียนที่ตั้งในเขตชุมชนที่มีวัฒนธรรมประเพณีที่ควรสืบสานต่อไปเช่น ประเพณีวันสำคัญต่างๆ ประเพณีงานนมัสการหลวงปู่พิบูลย์และโคมลมลอยฟ้า ส่วนภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความสัมพันธ์กัน และยังเป็นอาชีพของคนในชุมชนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยคือ การทำผ้าหมัดหมี่ย้อมคราม การทำตุ๊กทางพุทธศาสนา ด้วยเหตุผลเหล่านี้ จึงทำให้โรงเรียนจัดส่งเสริมการสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยจิตอาสา ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

การดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ตามเกณฑ์ระดับ.....3.....ดาว

1. การสมัครเข้ารับการยกระดับเป็นโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 3 ดาว

โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยาได้สมัครเข้ารับการยกระดับเป็นโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 3 ดาว

ดังรายละเอียดตามรูปภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1 แสดงการสมัครเข้ารับการยกระดับเป็นโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 3 ดาว

ใบสมัคร	
ยกระดับคุณภาพโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.	
ปีการศึกษา 2564	
โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ	
ข้อมูลทั่วไป	
ชื่อสถานศึกษา โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา	
ตำบลบ้านแดง อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี	
รหัสไปรษณีย์ 41130 โทรศัพท์ 042-258141	
อีเมล... jarusthachaisek@gmail.com ...	
สมัครเข้ายกระดับคุณภาพ	☐ ระดับ 2 ดาว
	☒ ระดับ 3 ดาว
	☐ ระดับ 4 ดาว
	☐ ระดับ 5 ดาว
โรงเรียนผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ระดับ 2 ดาว ตามประกาศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ที่...../.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....แล้ว	
มีความประสงค์ขอรับการยกระดับคุณภาพโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 3 ดาว	
จำนวนครูทั้งหมด.....33.....คน จำนวนนักเรียน.....569.....คน จำนวน.....20.....ห้องเรียน	
ชื่อผู้บริหารโรงเรียน นายจรูญชัย เสือภูเขียว ผู้อำนวยการโรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา	
หมายเลขโทรศัพท์ 099-459-4155 อีเมล jarusthachaisek@gmail.com	
ชื่อผู้รับผิดชอบโครงการ นางนงลักษณ์ จันสุวัรี	
หมายเลขโทรศัพท์ 087-4564392 อีเมล krunong2@hotmail.co.th	
ชื่อนวัตกรรม สร้างสรรค์คนดี ของโรงเรียนคือ	
1. เขตพื้นที่สะอาดด้วยด้วยความรับผิดชอบ	
2. สืบสานวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยจิตอาสา	
3. ชื่อสัณยสุจริตตามโครงการของนายได้คืน	

2. รายงานผลการจัดกิจกรรมการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม สพฐ./เอกสารประกอบระดับ3 ดาว

ในการจัดกิจกรรมพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนได้มีการดำเนินการพัฒนาคุณธรรมทั้งใน ด้านโรงเรียน ผู้บริหาร ครู และนักเรียนที่สอดคล้องกับคุณธรรมอัตลักษณ์ เมื่อมีการดำเนินการเสร็จสิ้นได้มีการจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรม ซึ่งจะกล่าวถึงรายละเอียดในส่วนที่ของรายงานนี้

3. มีการดำเนินการยกระดับโดยจัดกิจกรรม ในระดับ 2 ดาว ครบทุกข้อ

โรงเรียนได้รับการประกาศจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 เรื่องการประกาศผลการตรวจสอบและยกระดับคุณภาพโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. กิจกรรมโรงเรียนต้องมีที่ยื่นระดับ 2 ดาว ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีการศึกษา 2561 ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2 แสดงการประกาศผลการตรวจสอบและยกระดับคุณภาพโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. กิจกรรมโรงเรียนต้องมีที่ยื่นระดับ 2 ดาว ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีการศึกษา 2561

รายชื่อการตรวจสอบและยกระดับคุณภาพโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๑			
	โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ ๒ ดาว		หมายเหตุ
๓๑	โรงเรียนทุ่งฝนพัฒนศึกษา		
๓๒	โรงเรียนพิบูลย์รักษ์วิทยา		
๓๓	โรงเรียนแสงอร่ามพิทยาคม		
๓๔	โรงเรียนบ้านดุงวิทยา		
๓๕	โรงเรียนหนองหานวิทยา		
๓๖	โรงเรียนหนองแสงวิทยศึกษา		
๓๗	โรงเรียนยุงทองพิทยาคม		
๓๘	โรงเรียนสือศิลปศาสตร์		
ปีการศึกษา ๒๕๖๓			
	โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ ๒ ดาว		
๑	โรงเรียนโพนสูงพัฒนศึกษา		
๒	โรงเรียนบ้านดุงวิทยา		
๓	โรงเรียนห้วยแก่งพิทยาคาร		
๔	โรงเรียนทุ่งฝนวิทยาคาร		
๕	โรงเรียนอุดรพัฒนศึกษา		
๖	โรงเรียนกุมภวาปี		
๗	โรงเรียนดงเย็นพิทยาคาร		
๘	โรงเรียนเพ็ญพิทยาคม		
๙	โรงเรียนโนนสะอาดชุมแสง		
	รวม	๔๗	

จากภาพดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าโรงเรียนได้มีการดำเนินกิจกรรมในระดับ 2 ดาวครบทุกข้อ และได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้รายละเอียดการดำเนินการจะได้นำเสนอในส่วนที่ 2

4. โรงเรียนมีนวัตกรรม สร้างสรรค์คนดี

ในการพัฒนานวัตกรรมสร้างคนดีโรงเรียนได้มีนวัตกรรมที่สำคัญดังนี้

คุณธรรมเป้าหมาย	ชื่อโครงการ /นวัตกรรม	ผู้รับผิดชอบ
คุณธรรมที่ 1 ความรับผิดชอบต่อ	1. เขตพื้นที่สะอาดด้วยด้วยความรับผิดชอบต่อ 2. ห้องสวยด้วยมือเรา 3. โครงการสร้างจิตสำนึกการบริหารจัดการขยะน้ำเสีย มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมคุณธรรมด้านความรับผิดชอบต่อของนักเรียน และบริเวณของโรงเรียนให้มีความสะอาดร่มรื่น เหมาะแก่การเรียนรู้	นักเรียนทุกชั้นเรียน ครูที่ปรึกษาทุกระดับชั้น
คุณธรรมที่ 2 ความซื่อสัตย์สุจริต	1. ขงหายได้คืน 2. ธนาคารขยะรีไซเคิล 3. ธนาคารโรงเรียน	ฝ่ายกิจการนักเรียน ครูที่ปรึกษา
คุณธรรมที่ 3 ความมีจิตอาสา	มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียน ไม่ลักขโมย เก็บของได้ส่งคืนเจ้าของ และฝึกความซื่อสัตย์สุจริตในเรื่องของบัญชีรายรับ รายจ่าย ตนเองและส่วนรวมในการขายขยะพลาสติก	1. นายสุกิจ อุทุมภา 2. นางรุ่งนภาลัย ราชภักดี 3. นางสาวคนธ์ สมาน 4. นางสาวนัตพร สุวรรณชัยรบ 5. นางสาวปัทมาพร ภูกาบิล
	1. สืบสานวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยจิตอาสา 2. โครงการลูกหลวงปู่จิตอาสา 3. โครงการถนนปลอดภัยในสถานศึกษา (RSC) 4. โครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม มีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมการมีจิตอาสา และร่วมสืบสานประเพณีวัฒนธรรมภูมิปัญญาของท้องถิ่น	สภานักเรียน ครูที่ปรึกษา 1. นายโชคทวี ศรีเหล่าน้อย 2. นางนงลักษณ์ จันสุกรี 3. นายกิตติศักดิ์ กันหาชิน 4. นายรัชภูมิป้องล่องคำ 5. นางสาวลิณี ผิวศิริ
	โครงการ/กิจกรรมในรายวิชาต่างๆ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	ครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้

ภาพที่ 3 แสดงการดำเนินกิจกรรมตามนวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี

5. โรงเรียนมีแผนภูมิการดำเนินงานด้านคุณธรรม มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. และนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาด้านคุณธรรม

ภาพที่ 4 แสดงแผนภูมิกระบวนการดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมโรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา

แผนภูมิกระบวนการดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมโรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา				
วางแผนดำเนินการ เริ่มจากการสำรวจสภาพปัญหาจากการระดมความคิดเห็นของครูทั้งโรงเรียน เพื่อกำหนดกรอบธรรม อัตลักษณ์ จากข้อมูลพื้นฐานจากการเยี่ยมบ้านนักเรียนของครู และร่วมกันคัดเลือกทั้งโรงเรียน	กำหนดแนวทางการแก้ปัญหา ระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยง / กำหนดคุณธรรมอัตลักษณ์ที่สอดคล้องกับคุณธรรม สพฐ จากนั้นร่วมวางแผนพัฒนานวัตกรรม	ขับเคลื่อนการดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมสู่ชั้นเรียน สร้างเครือข่ายนักเรียนแกนนำ เพื่อพัฒนากิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมสู่ชั้นเรียน / นักเรียนทุกชั้นเรียนร่วมวางแผนและพัฒนากิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในรูปแบบโครงการงาน	แก้ไข ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ในระหว่างดำเนินการ นำผลการจากการติดตาม นิเทศและประเมินผลระหว่างดำเนินการมาพัฒนาและปรับปรุงผลการดำเนินการ	สร้างเครือข่ายระหว่างองค์กร ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการสร้างเครือข่ายองค์กรระหว่างโรงเรียนกับโรงเรียน ชุบชน และองค์กรภายนอก
		ติดตาม ประเมินผลการจัดทำ โครงการระดับชั้นเรียน คณะกรรมการนิเทศติดตามการดำเนินการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลงานการส่งเสริมคุณธรรมระดับชั้นเรียน		
ปรึกษาหารือ ประชุมวางแผนร่วมกันเพื่อสร้างความเข้าใจในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมร่วมกันทั้งระบบ	กำหนดแนวทางการประเมิน นิเทศ ติดตาม แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อติดตามการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม/ กำหนดระยะเวลาประเมินนิเทศและติดตาม / สร้างเครื่องมือประเมิน รวบรวมข้อมูลและสะท้อนกลับ		การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ จัดทำเอกสารและสื่อประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม /แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างโรงเรียน	เป็นต้นแบบของการส่งเสริมคุณธรรม เผยแพร่ผลงานในการส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม และองค์ความรู้ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในกับโรงเรียน หรือ องค์กรที่เกี่ยวข้องในการนำองค์ความรู้ไปต่อยอดสำหรับการดำเนินกิจกรรมต่อไป

6. โรงเรียนมีการจัดทำเอกสารเผยแพร่การส่งเสริมคุณธรรม

โรงเรียนได้มีการประชาสัมพันธ์และการเผยแพร่ผลงานในรูปแบบดังต่อไปนี้

1. การประชาสัมพันธ์ภายใน โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ผ่านกิจกรรมหน้าเสาธง การประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงตามสาย และการประชาสัมพันธ์ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อให้นักเรียนได้เกิดการรับรู้และรับทราบถึงแนวทางการปฏิบัติในการทำโครงการร่วมกันทั้งโรงเรียน
2. การประชาสัมพันธ์ให้กับบุคคลภายนอกได้รับรู้ต่อการทำโครงการของโรงเรียนผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของโรงเรียน จดหมายข่าวและเว็บไซต์ของโรงเรียนซึ่งจะเป็นการเผยแพร่ผลงานออกไปในวงกว้าง
3. การจัดนิทรรศการในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานภายนอกที่จัดการประกวดโครงการ และการเข้าร่วมประกวดการแข่งขันโครงการในระดับเขตพื้นที่การศึกษาซึ่งจะเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดทำโครงการกับโรงเรียนอื่นในสังกัดเดียวกัน

7. โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายระหว่างโรงเรียนกับโรงเรียน และกับหน่วยงานอื่น

การสร้างเครือข่ายระหว่างโรงเรียนเพื่อร่วมพัฒนาโครงการคุณธรรมและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในด้านคุณธรรม โรงเรียนได้มีการสร้างเครือข่ายกับโรงเรียนภายในสหวิทยาเขตโดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดนิทรรศการแสดงผลงานคุณธรรมและการดำเนินงานในการพัฒนาคุณธรรมของผู้เรียน ณ โรงเรียนหนองหานวิทยา และโรงเรียนอื่นๆในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี อีกทั้งการร่วมมือกับองค์กรอื่น ๆ ทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชน เพื่อเป็นการรวมกลุ่มกันในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตลอดจนความคิดเห็นในการพัฒนากิจกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้เรียน เพื่อนำข้อมูลพื้นฐานมาพัฒนาปรับปรุงหรือต่อยอดกิจกรรมให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ภาพที่ 5 แสดงการสร้างเครือข่ายระหว่างโรงเรียนกับโรงเรียน และกับหน่วยงานอื่น

8. โรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้นำเยาวชนด้านคุณธรรม

ในการจัดกิจกรรมพัฒนาเยาวชนด้านคุณธรรม โรงเรียนได้ดำเนินการพัฒนานักเรียนเพื่อสร้างให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสอดคล้องกับคุณธรรมอัตลักษณ์ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามค่านิยม 12 ประการ	เพื่อพัฒนาจริยธรรมและการปรับตัวในการอยู่ร่วมกันของนักเรียน	กลุ่มบริหารทั่วไป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	
อบรมนายหมู่ลูกเสือ ด้านภัยยาเสพติดในสถานศึกษา	เพื่อสร้างความตระหนักรู้ภัยยาเสพติด และการปลูกฝังคุณธรรมในการอยู่ร่วมกัน การมีน้ำใจและการนำเอาองค์ความรู้จากกิจกรรมลูกเสือไปใช้ในการดำเนินชีวิตให้ห่างไกลยาเสพติด	นายสนธิ มั่งมุล นางภารณี โพธิ์คำ	
โครงการโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “เยาวชนรุ่นใหม่ ใส่ใจเคารพสิทธิ”	ส่งเสริมคุณธรรมในการอยู่ร่วมกัน การให้เกียรติกันและการใส่ใจต่อหลักสิทธิมนุษยชน	กลุ่มบริหารทั่วไป นางสาวมัทวัน ละคร นายโชคทวี ศรีเหล่าน้อย	
โครงการเลือกตั้งสภานักเรียนปีการศึกษา 2564 1. กิจกรรมส่งเสริมภาวะความเป็นผู้นำ 2. กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	ส่งเสริมภาวะความเป็นผู้นำของนักเรียนและส่งเสริมวัฒนธรรมของการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย	ฝ่ายกิจการนักเรียน งานสภานักเรียน โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา	
การเรียนรู้แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโรงเรียนส่งเสริมสิ่งแวดล้อม	เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโรงเรียนส่งเสริมสิ่งแวดล้อม	กลุ่มบริหารทั่วไป	
โครงการฝึกอบรมนักเรียนแกนนำ จังหวัดอุดรธานี	ส่งเสริมภาวะการเป็นผู้นำของนักเรียนโดยเฉพาะการเป็นผู้นำด้านการพัฒนาคุณธรรม	โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา	
ชมรมถนนปลอดภัยในสถานศึกษา (RSC)	เพื่อสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยทางถนน	นายกิตติศักดิ์ กันหาชิน นายรัชภูมิ ป่องล่องคำ	

9. โครงการงานคุณธรรมเป็นแบบอย่างให้กับโรงเรียนอื่นได้

เมื่อมีการดำเนินการจัดทำโครงการควรทำเสร็จสิ้นแล้วทางโรงเรียนได้มีการนำเอาโครงการที่มีความเป็นเลิศไปสู่การแข่งขันประกวดโครงการคุณธรรมในระดับต่าง ๆ ทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับภูมิภาคซึ่งโรงเรียนจะได้รับรางวัลอันเป็นการยกย่องผลงานของการดำเนินกิจกรรมในการส่งเสริมคุณธรรมในรูปแบบของโครงการ ซึ่งถือได้ว่าเป็นต้นแบบอีกอย่างหนึ่งให้กับโรงเรียนอื่น

นอกจากนั้นยังมีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์โครงการคุณธรรมทางโรงเรียนได้มีการเผยแพร่การดำเนินการผ่านการทำวารสารของโรงเรียน การเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์และสื่อสังคมออนไลน์อื่น ๆ เพื่อให้บุคคลภายนอกได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยนการจัดทำโครงการคุณธรรมของโรงเรียน อีกทั้งเป็นการเผยแพร่องค์ความรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ ที่จะเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างให้กับโรงเรียนอื่น หรือองค์กรอื่นที่สนใจในการพัฒนากิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรมของโรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยาไปปรับประยุกต์ใช้กับสถานศึกษาหรือองค์กรของตนเองในลำดับต่อไป

ภาพที่ 6 แสดงการเป็นโครงการคุณธรรมเป็นแบบอย่างให้กับโรงเรียนอื่นได้

10. นักเรียนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีในการจัดกิจกรรมตามคุณธรรมอัตลักษณ์หรือกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ

ในการดำเนินการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมของโรงเรียนได้มีการขับเคลื่อนโครงการคุณธรรมเข้าสู่ชั้นเรียน เริ่มจากการพัฒนานักเรียนแกนนำในแต่ละระดับ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการนำนโยบายการพัฒนาโครงการคุณธรรมสู่ชั้นเรียนของตนเอง เป็นการพัฒนาภาวะผู้นำให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทั้งนี้ในการร่วมพัฒนาโครงการคุณธรรมระดับชั้นเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนในชั้นเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบโครงการ และร่วมกันวางแผนการดำเนินการภายใต้การกำกับและติดตามนิเทศของครูอย่างเป็นขั้นตอน ทำให้นักเรียนเกิดการคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ บรรยายการทำงานร่วมมือกันในการทำงานเป็นกลุ่ม ทำให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงบทบาทการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์พัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งในกระบวนการทำโครงการคุณธรรมระดับชั้นเรียนที่ใช้กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทำให้เกิดการสรุปบทเรียนร่วมกัน มีการสะท้อนปัญหา อุปสรรคการดำเนินงาน นำไปสู่การวางแผนใหม่อย่างต่อเนื่อง ทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

11. นักเรียนได้รับรางวัลคุณธรรมในระดับต่าง ๆ

โรงเรียนได้มีการนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมคุณธรรมและงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนได้รับรางวัลในรายการที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมดังนี้

1. ได้รับรางวัลชมเชย การประกวดบรรยายธรรม ระดับจังหวัด โดยสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี ในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2565 ณ วัดมิ่งเมืองวรวิหารอารามหลวง จังหวัดอุดรธานี
2. นักเรียนโรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยาได้รับรางวัลทุนการศึกษาการเข้าร่วมสวดธรรมจักษุกับปวัตตนสูตรครั้งที่ 5 จากส่งเสริมศีลธรรมจังหวัดอุดรธานี
3. การประกวดโครงงานคุณธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2560 -2562
4. การประกวดมารยาทไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2560 -2562
5. การประกวดเพลงคุณธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2560 -2562
6. การประกวดโครงงานคุณธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2560 -2562
7. การประกวดมารยาทไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2560 -2562
8. การประกวดเพลงคุณธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2560 -2562

12. ครูมีผลงานและนำผลงานจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ในการดำเนินการจัดกิจกรรมการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ได้มีการคัดเลือกครูผู้รับผิดชอบโครงการเพื่อขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนากิจกรรมคุณธรรมไปสู่ชั้นเรียน และครูมีบทบาทสำคัญทั้งกระบวนการวางแผน การดำเนินงาน การสะท้อนผล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคล องค์กร เพื่อพัฒนากิจกรรมให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้มีการนำเสนอผลงานและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินกิจกรรมโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ณ โรงเรียนหนองหานวิทยา ประจำปีการศึกษา 2563
2. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้โรงเรียนสุจริต ณ โรงเรียนหนองหานวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี

13. ครูมีการสร้างเครือข่ายด้านคุณธรรมกับครูโรงเรียนอื่น

ในการสร้างเครือข่ายของครูโรงเรียนพิบูลย์รักษ์วิทยากับครูโรงเรียนอื่นได้ดำเนินการไปพร้อมกับการสร้างเครือข่ายระหว่างโรงเรียนกับโรงเรียน เพื่อร่วมพัฒนาโครงการคุณธรรมและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในด้านคุณธรรม ในระยะแรกเป็นการสร้างเครือข่ายครูภายในสหวิทยาเขต มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดนิทรรศการแสดงผลงานคุณธรรม และการดำเนินงานในการพัฒนาคุณธรรมของผู้เรียน ณ โรงเรียนหนองหานวิทยา อีกทั้งยังมีการขยายความร่วมมือกับองค์กรอื่น ๆ ทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชนในพื้นที่อำเภอพิบูลย์รักษ์เพื่อร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนากิจกรรมสำหรับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นในลำดับต่อไป

ภาพที่ 7 แสดงการสร้างเครือข่ายระหว่างครูโรงเรียนพิบูลย์รักษ์วิทยากับครูโรงเรียนอื่น

14. โรงเรียนมีการประเมินและสรุปผลการดำเนินงานตามโครงการและกิจกรรมด้านคุณธรรม

ในการประเมินผลการปฏิบัติงานโครงการและกิจกรรมด้านคุณธรรม โรงเรียนพิบูลย์รักษ์วิทยาได้มีการประเมินผลตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการวางแผน การดำเนินการ และการสิ้นสุด ซึ่งจะเป็นการประเมินผลระหว่างการทำงานและการประเมินหลังการดำเนินงาน ให้ผู้ปฏิบัติได้มีส่วนร่วมในการสะท้อนผล โดยการอภิปรายถึงจุดแข็ง จุดอ่อนและแนวทางการแก้ไข ปัญหา เพื่อนำมาสู่การหาข้อสรุปวิธีการแก้ไข ปัญหา และพัฒนาโครงการให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นในลำดับต่อไป ทั้งนี้จะขอนำเสนอผลที่เกิดขึ้นอันเป็นข้อมูลจากการประเมิน

โครงการและกิจกรรมด้านคุณธรรมของโรงเรียนพิบูลย์รักษ์วิทยา ดังนี้

1) ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

เมื่อมีการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมในการทำโครงการแล้วผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนพบว่า นักเรียนมีการพัฒนาคุณธรรมตามอัตลักษณ์ของโรงเรียน โดยเป็นผู้มีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต และความมีจิตอาสา นอกจากนั้นยังมีการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น มีน้ำใจเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกันมากขึ้น รวมไปถึงการมีความสุขผ่อนคลายอารมณ์ตน ปฏิบัติตนตามแบบแผนมารยาทอันดีงาม ผลที่เกิดจากการทำโครงการ ทำให้นักเรียนสามารถคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบรวมถึงการมีภาวะของการคิดริเริ่มสร้างสรรค์เป็นอย่างดี

2) ผลที่เกิดขึ้นกับครู

เกิดการพัฒนาร่างกายและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อการมีคุณธรรมและจริยธรรมที่สอดคล้องกับคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน โดยเป็นผู้มีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต และความมีจิตอาสาที่มีความเมตตากรุณาต่อลูกศิษย์อย่างเสมอภาคโดยไม่เลือกปฏิบัติ อีกทั้งยังเป็นผู้อ่อนน้อมถ่อมตนต่อเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชาและความสุภาพในการปฏิบัติตนต่อนักเรียน

3) ผลที่เกิดกับผู้บริหาร

ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. เป็นผู้นำในการขับเคลื่อนพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมบริหารงานแบบมีส่วนร่วม มีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ส่งเสริมบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กรที่มีความเอื้ออาทร และการช่วยเหลือกันและกัน การให้เกียรติและให้ความเคารพต่อผู้ใต้บังคับบัญชา รวมถึงใช้หลักสิทธิมนุษยชนในการบริหารงาน ส่งเสริมให้คณะครูนักเรียนและบุคลากรในองค์กรในโรงเรียนเป็นผู้มีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต และความมีจิตอาสาทั้งต่อตนเองและสถานศึกษา รวมถึงชุมชนสังคมส่วนรวม

4) ผลที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน

โรงเรียนมีความสะอาดเรียบร้อยเป็นระเบียบน่าอยู่มากขึ้นนอกจากนี้ยังมีบรรยากาศของการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขโดยมีการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกันมีวัฒนธรรมองค์กรการทำงานที่มีความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตอาสาช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เคารพหลักสิทธิมนุษยชน อีกทั้งยังมีการให้ความเสมอภาคต่อการปฏิบัติตนต่อผู้เรียนอย่างสุภาพอ่อนโยน นอกจากนี้บรรยากาศของการทำงานในโรงเรียนเป็นไปด้วยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย

(ทั้งนี้รายงานผลการจัดกิจกรรมในแต่ละด้านโรงเรียนได้มีการจัดเอกสาร นิทรรศการไว้เพื่อรองรับการตรวจสอบที่โรงเรียนแล้ว)

15. กลุ่ม / ชุมชน / ชมรมตามความสนใจของนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมขยายผล แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านคุณธรรมระหว่างโรงเรียน

การจัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อขับเคลื่อนสู่ชั้นเรียน ในระยะแรกเริ่มได้มีการจัดประชุมนักเรียนแกนนำเพื่อสร้างเครือข่ายแกนนำในระดับชั้นเรียน สำหรับการนำเอากิจกรรมการส่งเสริมคุณธรรมเข้าสู่ชั้นเรียน และให้ทราบถึงแนวปฏิบัติในการพัฒนาโครงการคุณธรรม ซึ่งโรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เปิดชุมนุมตามความถนัดและความสนใจ ปรากฏว่ามีชุมนุมและชมรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากิจกรรมคุณธรรมโดยเฉพาะการจัดตั้งชมรมเพื่อพัฒนาโครงการคุณธรรมในระดับโรงเรียน ทั้งนี้นักเรียนกลุ่มดังกล่าว ได้มีการนำเอาโครงการคุณธรรมที่เกิดจากการร่วมกันวางแผน ร่วมดำเนินการและประเมินผลไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงเรียนอื่น โดยเฉพาะในการประกวดการแข่งขันโครงการคุณธรรมระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นประจำทุกปี ในแต่ละครั้งที่มีการประกวด

การแข่งขัน หรือการแลกเปลี่ยนโครงงานคุณธรรม นักเรียนได้นำเอาผลสะท้อนจากการประกวดดังกล่าว มาปรับปรุงวิธีการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

นอกจากมีการจัดตั้งกลุ่ม ชุมนุม ชมรม เพื่อดำเนินกิจกรรมทางด้านคุณธรรมเป็นการเฉพาะแล้ว โรงเรียนยังมีการรวมกลุ่มนักเรียนที่มีความสนใจด้านอื่น โดยมีการจัดตั้งชุมนุม ชมรม ซึ่งชุมนุม ชมรม ดังกล่าวได้สอดแทรกคุณธรรมอัตลักษณ์เข้าไปบูรณาการในกิจกรรมของตนเอง โดยเฉพาะชุมนุมทางด้าน วิชาการ กิจกรรมทางด้านการกีฬา ศิลปะและดนตรี ก็ได้มีการสอดแทรกการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตาม คุณธรรมอัตลักษณ์ อีกทั้งชมรมดังกล่าวจึงได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการเข้าร่วมการจัดกิจกรรมการ แข่งขันเพื่อแสดงศักยภาพ โดยแสดงให้เห็นถึงการมีคุณธรรมอัตลักษณ์ทุกครั้ง

ภาพที่ 8 แสดงการสร้างเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านคุณธรรมระหว่างโรงเรียนของ นักเรียน

16. นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามคุณธรรมหรือตามกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด (ของปีที่ขอรับการตรวจสอบ)

การจัดกิจกรรมและการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนมี คุณลักษณะอันพึงประสงค์มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต การมีจิตอาสา มีมารยาทงามตามแบบแผน ของมารยาทไทย นอกจากนั้นยังทำให้สถานที่ในโรงเรียนยังมีความสะอาดสวยงามมากยิ่งขึ้น เนื่องจาก ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการใช้พื้นที่สาธารณะร่วมกัน มีความรับผิดชอบในการจัดการขยะ จึงนำไปสู่การ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนในระดับดีเยี่ยม

ส่วนที่ 2 กระบวนการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

1. โรงเรียนจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี/กิจกรรมด้านคุณธรรมที่เป็นระบบต่อเนื่อง

การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนได้มีการประชุมเพื่อจัดทำโครงการคุณธรรมที่เป็น การส่งเสริมพฤติกรรมในเชิงบวกของนักเรียน โดยเฉพาะการบรรจุแผนการใช้จ่ายงบประมาณเกี่ยวกับการ ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียนโดยมีการประชุมวางแผนและการมอบหมายผู้รับผิดชอบ โครงการในการพัฒนาโครงการคุณธรรมอย่างชัดเจน

2. โรงเรียนดำเนินการค้นหาปัญหา สาเหตุ กำหนดพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกและคุณธรรม ในการแก้ปัญหา กำหนดกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์ ผู้บริหาร ครู บุคลากร และนักเรียนปฏิบัติตาม คุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนหรือกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

การดำเนินการค้นหาปัญหาสาเหตุ หรือการกำหนดพฤติกรรมตัวบ่งชี้ เพื่อพัฒนาและส่งเสริม พฤติกรรมของนักเรียน ทางโรงเรียนได้มีการสำรวจปัญหาโดยมอบหมายครูที่ปรึกษาวิเคราะห์พฤติกรรม นักเรียนเป็นรายบุคคล โดยเฉพาะการเยี่ยมบ้านที่จะทำให้เห็นถึงปัญหาได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เมื่อมีการ วิเคราะห์นักเรียนในระดับชั้นแล้ว จะมีการระดมความคิดของครูที่ปรึกษาในแต่ละระดับชั้นร่วมกันกับคณะ ผู้บริหารและบุคลากรโรงเรียน เพื่อกำหนดคุณธรรมอัตลักษณ์ซึ่งจะเป็นจุดหมายสำคัญของการพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์หรือจริยธรรมสำหรับผู้เรียน จากนั้นจะเป็นการประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อกำหนดกรอบในการพัฒนาคุณธรรมของนักเรียน รวมไปถึงการประเมินผลสำเร็จ โดยจะเป็นการพิจารณา ร่วมกัน

3. โรงเรียนมีการจัดค่ายจริยธรรม และการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในระดับชั้นเรียน

การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้เรียนทางโรงเรียนได้มีการจัดค่ายอบรม จริยธรรมนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในช่วงเดือนแรก ของการเปิดภาคเรียนเพื่อเป็นการปรับพื้นฐานพฤติกรรมของการอยู่ร่วมกันของนักเรียนในแต่ละระดับชั้น ให้สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข มีความสมัคสมานสามัคคี มีน้ำใจและช่วยเหลือกัน เพื่อให้การใช้ชีวิต ในโรงเรียนเป็นไปอย่างปกติสุข ดังรายละเอียดตามตารางต่อไปนี้

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามค่านิยม 12 ประการ	เพื่อพัฒนาจริยธรรมและการปรับตัวในการอยู่ร่วมกันของนักเรียน ปลูกฝังคุณธรรมตามอัตลักษณ์คุณธรรมของโรงเรียน	กลุ่มบริหารทั่วไป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	
อบรมนายหมู่ลูกเสือ ต้านภัยยาเสพติดในสถานศึกษา	เพื่อสร้างความตระหนักรู้ต่อยาเสพติด และการปลูกฝังคุณธรรมในการอยู่ร่วมกัน การมีน้ำใจและการนำเอาองค์ความรู้จากกิจกรรมลูกเสือไปใช้ในการดำเนินชีวิตให้ห่างไกลยาเสพติด	นายสนธิ มั่งมุล นางภารณี โพธิ์คำ	
โครงการโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “เยาวชนรุ่นใหม่ ใส่ใจเคารพสิทธิ”	ส่งเสริมคุณธรรมในการอยู่ร่วมกัน การให้เกียรติกันและการใส่ใจต่อหลักสิทธิมนุษยชน ได้รับความรับผิดชอบต่อตนเองสังคม	กลุ่มบริหารทั่วไป นางสาวมัทวัน ละคร นายโชคทวี ศรีเหล่าน้อย	
โครงการเลือกตั้งสภานักเรียนปีการศึกษา 2564 1. กิจกรรมส่งเสริมภาวะความเป็นผู้นำ 2. กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	ส่งเสริมภาวะความเป็นผู้นำของนักเรียนและส่งเสริมวัฒนธรรมของโรงเรียนและการปกครองแบบประชาธิปไตย ส่งเสริมคุณธรรมความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริตและความมีจิตอาสาของนักเรียน	ฝ่ายกิจการนักเรียน งานสภานักเรียน โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา	
การเรียนรู้แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโรงเรียนส่งเสริมสิ่งแวดล้อม	เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโรงเรียนส่งเสริมสิ่งแวดล้อม	กลุ่มบริหารทั่วไป	
โครงการฝึกอบรมนักเรียนแกนนำ จังหวัดอุดรธานี	ส่งเสริมภาวะการเป็นผู้นำของนักเรียนโดยเฉพาะการเป็นผู้นำด้านการพัฒนาคุณธรรม	โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา	
ชมรมถนนปลอดภัยในสถานศึกษา (RSC)	เพื่อสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยทางถนน	นายกิตติศักดิ์ กันหาชิน นายรัชภูมิ ป่องล่องคำ	

ภาพที่ 9 แสดงการจัดค่ายส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของโรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา

4. โรงเรียนจัดกิจกรรมค่านิยมสู่ห้องเรียน

ในส่วนกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในระดับชั้นเรียน ได้มีการบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้ สอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมเข้าไปในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

ในการบูรณาการ เป็นการบูรณาการเนื้อหา และกระบวนการ ที่ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ของนักเรียนโดยเฉพาะ การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ และแผนการเรียนรู้ จะมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับคุณธรรม และจริยธรรมโดยตรงในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รวมไปถึงการบูรณาการ เข้าสู่รายวิชาต่าง ๆ สอดแทรกการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมให้เกิดขึ้นในชั้นเรียน ผ่านการมีส่วนร่วม และการลงมือทำ โดยเฉพาะการจัดทำโครงการคุณธรรมที่เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา หรือกระบวนการกลุ่มในการพัฒนาพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นอย่างมี ประสิทธิภาพ อีกทั้งคณะครูยังมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อให้นักเรียนอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข

5. นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนตามคุณธรรมอัตลักษณ์หรือกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

การจัดกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนในรูปแบบของโครงการและ การจัดค่ายจริยธรรม ทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาตนเองตามกรอบจริยธรรมคุณธรรมอัตลักษณ์ของ โรงเรียนและเป็นการขยายผลในการส่งเสริมจริยธรรมด้วยการทำโครงการทั้ง 3 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย ความ รับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีจิตอาสา การทำโครงการดังกล่าวมา เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเกิด การใช้กระบวนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมกระบวนการกลุ่ม อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้นักเรียน ได้รู้จักการคิดและการแก้ปัญหา ผลที่เกิดจากการทำโครงการ ทำให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ มี น้ำใจในการช่วยเหลือและแบ่งปันสังคม มีจิตสำนึกต่อการอยู่ร่วมกันในสถานที่สาธารณะ

6. ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการคุณธรรมอัตลักษณ์หรือตามกรอบแนวคิด โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โดยผ่านโครงการคุณธรรมและกิจกรรมอื่น ๆ

ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียนในทุกระดับชั้นและทุกรายวิชา มีการบูรณาการในรูปแบบ ของการบูรณาการเนื้อหา กระบวนการที่ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน โดยเฉพาะการจัดทำ หน่วยการจัดการเรียนรู้และจัดทำแผนการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมโดยตรง

ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รวมไปถึงการบูรณาการเข้าไปสู่ในรายวิชาต่าง ๆ มีการสอดแทรกการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมให้เกิดขึ้นในชั้นเรียนผ่านการมีส่วนร่วมและการลงมือทำ โดยเฉพาะการจัดทำโครงการคุณธรรมที่เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดการแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่มในการพัฒนาพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งคณะครูยังมีการจัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ภาพที่ 10 แสดงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการส่งเสริมคุณธรรมระดับชั้นเรียน

7. มีผลงานโครงการคุณธรรมระดับห้องเรียน

โรงเรียนได้มีการปรึกษาหารือกับนักเรียนในทุกระดับชั้นเรียนโดยมีการประชุมชี้แจงและรับทราบนโยบายของการจัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อให้แต่ละชั้นเรียนวางแผน ร่วมกันทำงานเพื่อส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในระดับชั้นเรียนภายใต้การกำกับของครูที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิด

ภาพที่ 11 แสดงการระดมความคิดเห็นในการวางแผนการจัดทำโครงการคุณธรรมระดับชั้นเรียน

8. โรงเรียนสะอาด บรรยากาศร่มรื่น ปลอดภัย มีสถานที่ในการปลูกฝัง ปฏิบัติด้านคุณธรรม

โรงเรียนได้มีการแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบให้กับนักเรียนทุกระดับเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาเขตพื้นที่ให้มีความสะอาด มีภูมิทัศน์ที่ดีต่อการเรียนรู้ อีกทั้งยังเป็นการทำให้สภาพแวดล้อมในโรงเรียนมีความสะอาด นอกจากนี้โรงเรียนยังได้มีการปรับปรุงพัฒนาอาคารเรียนและการจัดหาสิ่งสาธารณูปโภคให้เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียนและมีความสะอาดอยู่เสมอ

ส่วนด้านของความปลอดภัยโรงเรียน ได้มีการจัดทำโครงการเตรียมพร้อมสำหรับการเสี่ยงภัย อาทิ การซ้อมการหนีภัยเพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในสถานการณ์ฉุกเฉินนอกจากนั้นยังมีการจัดเวรยามที่รัดกุมเพื่อป้องกันภัยจากภายนอกเข้าสู่โรงเรียน ทำให้บุคลากรและนักเรียนเกิดความอุ่นใจในการอยู่ร่วมกันในโรงเรียน

นอกจากนั้นโรงเรียน ยังจัดสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่เอื้ออำนวยต่อการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมทั้งในแง่ของกายภาพและกระบวนการเรียนการสอน โดยเฉพาะการมีป้ายสุภาพดี คำพังเพย และพุทธศาสนสุภาษิต ติดไว้รอบโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความตระหนักและเกิดแง่คิดต่อการใช้ชีวิตอันเป็นการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้โรงเรียนยังมีสถานที่ในการส่งเสริมจริยธรรมตามแนวทางของพระพุทธศาสนาโดยเฉพาะการมีห้องจริยธรรมซึ่งจะเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับการส่งเสริมและดำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ

ภาพที่ 12 แสดงภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่มีบรรยากาศปลอดภัย มีสถานที่ในการปลูกฝัง ปฏิบัติด้านคุณธรรม

9. ครูมีการสร้างเครือข่ายภายในโรงเรียน

ในการดำเนินการจัดกิจกรรมการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ได้มีการคัดเลือกครูผู้รับผิดชอบโครงการและการประชุมคัดเลือกนักเรียนแกนนำในแต่ละชั้นเรียนเพื่อรับทราบนโยบายการพัฒนากิจกรรมคุณธรรมสู่การต่อยอดในชั้นเรียนซึ่งจะมีการอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับนักเรียนแกนนำเพื่อสร้างความเข้าใจต่อกระบวนการทำโครงการและนิเทศติดตามในการจัดทำกิจกรรมในทุกขั้นตอนเพื่อให้การดำเนินการจัดทำโครงการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ทั้งนี้ได้มีการปรึกษาร่วมกันกับครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อรับทราบนโยบายในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนเป็นวาระเร่งด่วน ทั้งนี้เริ่มมีการประชุมวางแผนเพื่อหาสาเหตุการขาดจริยธรรม และเป้าหมายของการพัฒนาจริยธรรมสำหรับนักเรียน ตั้งแต่กระบวนการแรกเริ่มจนถึงสิ้นสุดกระบวนการ ทั้งนี้การประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างครูนักเรียนเป็นไปเพื่อการสร้างความเข้าใจต่อการพัฒนาโครงการคุณธรรมเพื่อนำไปสู่การดำเนินการตามแผนการที่วางไว้ให้ประสบความสำเร็จและเกิดผลประโยชน์ต่อผู้เรียนและสังคมให้มากที่สุด โดยมีการสร้างเครือข่ายรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

- ระดับโรงเรียน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน
- ระดับชั้นเรียน คือ ครูกับครู นักเรียนกับนักเรียน
- ระดับห้องเรียน คือ ครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน

10. ผู้บริหาร ครู บุคลากร และนักเรียน ปฏิบัติตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน

หรือกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ซึ่งมีการกำหนดพฤติกรรมเชิงบวกไว้เป็นแนวทางการในการประพฤติและปฏิบัติตนดังนี้

คุณธรรมเป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวก(จำนวนตามกลุ่ม)		
	ผู้บริหาร	ครู	นักเรียน
ความรับผิดชอบ	ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบทางราชการและปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงเป็นผลดีแก่ทางราชการ	ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบทางราชการ และปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ให้สำเร็จลุล่วงเป็นผลดีแก่ทางราชการ แก่นักเรียนผู้รับบริการ เอาใจใส่การสอนด้วยความมุ่งมั่น	นักเรียนมาโรงเรียนทุกวันไม่โดดเรียน ไม่หนีเรียน แต่งกายถูกระเบียบตามวันที่กำหนด ตั้งใจเรียน และรับผิดชอบห้องเรียน รวมถึงเขตพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย
ความซื่อสัตย์สุจริต	ตรงต่อเวลา บริหารงานด้วยความโปร่งใส	เข้าสอนตรงเวลา ไม่แสวงหาผลประโยชน์ต่อนักเรียน	ไม่ลอกการบ้าน ไม่ลอกข้อสอบเพื่อน เก็บของได้ประกาศส่งคืนเจ้าของ
ความมีจิตอาสา	ช่วยส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียนและกิจกรรมของชุมชนหน่วยงานราชการต่างๆ	ช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนและชุมชนด้วยความมุ่งมั่น เต็มใจ	ช่วยงานคุณครูโรงเรียน ชุมชน โดยไม่หวังผลตอบแทน

11. นักเรียนสามารถนำเสนอ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสรุปองค์ความรู้จากโครงการคุณธรรม ขยายผลภายในโรงเรียน

ในการจัดทำโครงการคุณธรรมโรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนแต่ละระดับชั้นได้ มีการจัดทำโครงการคุณธรรมของตนเอง เมื่อมีการดำเนินกิจกรรมโครงการคุณธรรมของตนเองเสร็จสิ้นแล้ว โรงเรียนได้เปิดโอกาสให้นักเรียนแต่ละระดับชั้นได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยการนำเสนอโครงการคุณธรรม ระดับชั้นเรียนมาจัดนิทรรศการจัดซุ้มกิจกรรมเพื่อเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของตนเอง

นอกจากนั้นยังมีการพัฒนาโครงการคุณธรรมระดับโรงเรียน โดยเฉพาะโครงการคุณธรรมสืบสาน ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยจิตอาสา โครงการคุณธรรมลูกหลวงปู่จิตอาสา ซึ่งเป็นการดำเนินการของสภานักเรียนร่วมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่เป็นแกนนำในการจัดตั้งกลุ่มโครงการ ในการดำเนินการจะเปิดให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมจัดทำโครงการ ทั้งนี้ในการทำโครงการแต่ละ ครั้งจะมีการประเมินโครงการเป็นระยะเพื่อสะท้อนปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างการจัดทำโครงการ ซึ่งจะเป็นการพัฒนาโครงการคุณธรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป อีกทั้งในระหว่างการประเมินโครงการจะเป็นการร่วมกันสะท้อนผลเพื่อสรุป องค์ความรู้ที่ได้รับจากการทำโครงการคุณธรรม ในการสรุป องค์ความรู้นี้นักเรียนจะได้ถอดบทเรียนแนะนำบทเรียนนั้นไปพัฒนากิจกรรมในการส่งเสริมคุณธรรมและ จริยธรรมในระดับชั้นเรียนของตนเองในลำดับต่อไป

ภาพที่ 13 แสดงการนำเสนอ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสรุปองค์ความรู้จากโครงการคุณธรรมขยาย ผลภายในโรงเรียน

การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

ในการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยาได้มีการ ดำเนินการ ดังกระบวนการต่อไปนี้

1. การสื่อสารสร้างความเข้าใจ

ประชุมปรึกษาหารือเพื่อกำหนดกรอบในการพัฒนาโครงการคุณธรรมโดยเริ่มจากการสำรวจ ปัญหาพฤติกรรมจากครูที่ปรึกษาทุกระดับชั้น จากนั้นมอบหมายคณะทำงานซึ่งจะเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ

ในการพัฒนาโครงการคุณธรรมสู่ชั้นเรียน แล้วจัดการประชุมร่วมกับนักเรียนแกนนำทุกระดับชั้นเพื่อนำนโยบายไปสู่ชั้นเรียนของตนเอง เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจต่อแนวทางในการดำเนินการจัดโครงการคุณธรรมร่วมกัน เมื่อมีการรับทราบนโยบายแล้วจะมีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างครูและนักเรียนในทุกระดับชั้นเพื่อกำหนดกรอบการทำงานร่วมกัน จะนำมาสู่การดำเนินการตามแผนงานที่กำหนดขึ้นโดยจะมีการกำกับติดตาม นิเทศระหว่างครูผู้รับผิดชอบกับนักเรียนทุกระดับชั้นอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การจัดทำโครงการคุณธรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การสร้างแกนนำ

โรงเรียนได้มอบหมายให้นักเรียนเป็นแกนนำในการนำกรอบเป้าหมายของการทำโครงการสู่ชั้นเรียนอย่างเป็นรูปธรรมโดยมีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเป็นการพัฒนาคุณธรรมโรงเรียนตามกรอบของ สพฐ. จากนั้นให้สถานักเรียน ร่วมกันวางแผนกับครูผู้รับผิดชอบโครงการคุณธรรมในการกำหนดกรอบการดำเนินการและขับเคลื่อนสู่ชั้นเรียนในลำดับต่อไป เพื่อให้การจัดทำโครงการบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ครบถ้วนทุกประการ

3. การระดมสมอง

- การกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวก

โรงเรียนให้ทุกกลุ่มที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวก เพื่อให้แต่ละกลุ่มรับรู้ว่าจะต้องปฏิบัติตนอย่างไรในแต่ละด้านเพื่อมุ่งแก้ไขประเด็นปัญหาที่กลุ่มได้ค้นพบ ดังนี้

1. สืบหาและระดมความคิดของกลุ่มบุคคลแต่ละกลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหาร กลุ่มครู และกลุ่มนักเรียน
2. รวบรวมปัญหาที่ต้องการแก้ไข และสาเหตุ จากข้อมูลที่ได้สืบหา
3. จัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่ต้องการแก้ไขอย่างเร่งด่วน
4. เลือกปัญหาที่ต้องการแก้ไขอย่างเร่งด่วน 3 ปัญหา
5. ร่วมกันกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกที่ต้องการให้เกิดขึ้นและมีความสอดคล้องกับปัญหาและสาเหตุที่ค้นพบ

- การกำหนดคุณธรรมเป้าหมาย

1. โรงเรียนสืบหาปัญหาและระดมความคิดของกลุ่มบุคคลแต่ละกลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหาร กลุ่มครู และกลุ่มนักเรียน เพื่อค้นหาคุณธรรมเป้าหมายของโรงเรียน
2. รวบรวมปัญหาที่ต้องการแก้ไข และสาเหตุ
3. จัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่ต้องการแก้ไขอย่างเร่งด่วน 3 ปัญหา
4. ร่วมกันวิเคราะห์คุณธรรมที่ใช้ในการแก้ปัญหาที่กลุ่มได้ค้นพบ
5. ร่วมกันระดมความคิด จัดทำตารางคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน เพื่อให้แต่ละกลุ่มรับรู้ว่าจะต้องปฏิบัติตนอย่างไรบ้างในแต่ละด้าน

4. การจัดทำตารางคุณธรรมอัตลักษณ์

โรงเรียนมีการประชุมร่วมกันระดมความคิด พิจารณา นำคุณธรรมเป้าหมายกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกของทั้ง 3 ฝ่าย มาจัดทำเป็นตารางคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนได้ ดังนี้

ตารางคุณธรรมอัตลักษณ์

คุณธรรมเป้าหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวก(จำนวนตามกลุ่ม)		
	ผู้บริหาร	ครู	นักเรียน
ความรับผิดชอบ	ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบทางราชการ และปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงเป็นผลดีแก่ทางราชการ	ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบทางราชการ และปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงเป็นผลดีแก่ทางราชการ แก่นักเรียน ผู้รับบริการ เอาใจใส่การสอนด้วยความมุ่งมั่น	นักเรียนมาโรงเรียนทุกวันไม่โดดเรียน ไม่หนีเรียนแต่งกายถูกระเบียบตามวันที่กำหนด ตั้งใจเรียน และรับผิดชอบห้องเรียน รวมถึงเขตพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย
ความซื่อสัตย์สุจริต	ตรงต่อเวลา บริหารงานด้วยความโปร่งใส	เข้าสอนตรงเวลา ไม่แสวงหาผลประโยชน์ต่อนักเรียน	ไม่ลอกการบ้าน ไม่ลอกข้อสอบเพื่อน เก็บของได้ประกาศส่งคืนเจ้าของ
ความมีจิตอาสา	ช่วยส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน และกิจกรรมของชุมชน หน่วยงานราชการต่างๆ	ช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนและชุมชนด้วยความมุ่งมั่น เต็มใจ	ช่วยงานคุณครู โรงเรียน ชุมชน โดยไม่หวังผลตอบแทน

5. การกำหนดวิธีการบรรลุเป้าหมาย

5.1 การวางแผน/การจัดทำโครงการคุณธรรม (การจัดทำแผนคุณธรรมโรงเรียน หรือแผนปฏิบัติการประจำปี)

ประชุมปรึกษาหารือเพื่อกำหนดกรอบในการพัฒนาโครงการคุณธรรมโดยเริ่มจากการสำรวจปัญหาพฤติกรรมจากครูที่ปรึกษาทุกระดับชั้น จากนั้นมอบหมายคณะทำงานซึ่งจะเป็นผู้รับผิดชอบโครงการในการพัฒนาโครงการคุณธรรมสู่ชั้นเรียน แล้วจัดการประชุมร่วมกันกับนักเรียนแกนนำทุกระดับชั้นเพื่อนำ

นโยบายไปสู่ขั้นเรียนของตนเองเพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจต่อแนวทางในการดำเนินการจัดโครงการ คุณธรรมร่วมกัน เมื่อมีการรับทราบนโยบายแล้วจะมีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน ในทุกระดับชั้นเพื่อกำหนดกรอบการทำงานร่วมกัน จะนำมาสู่การดำเนินการตามแผนงานที่กำหนดขึ้น โดยจะมีการกำกับติดตาม นิเทศระหว่างครูผู้รับผิดชอบกับนักเรียนทุกระดับชั้นอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ การจัดทำโครงการคุณธรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 การเป็นแบบอย่างที่ดี

ผู้บริหารครูบุคลากรโรงเรียนนักเรียนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในแง่ของพฤติกรรมและเจตคติ ที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามบทบาทและหน้าที่ของตนเองโดยมีการปฏิบัติตามกฎระเบียบแบบแผนอันดีงาม ของสังคมและโรงเรียน ทั้งการรักษาสะอาดในชั้นเรียนและพื้นที่เขตรับผิดชอบของแต่ละระดับชั้น รวมไปถึง การปฏิบัติตนต่อกันอย่างเหมาะสมมีการเคารพซึ่งกันและกัน นอกจากนั้นจึงมีการเห็นอกเห็นใจ ซึ่งกันและ กันนำไปสู่การอยู่ร่วมกับสังคมอย่างมีความสุขทั้งนี้ในการปฏิบัติตนที่ดีและมีการชมเชยก่อกองทั้งในรูปแบบ ของการเป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยเฉพาะการกล่าวชื่นชมยินดีในกิจกรรมหน้าเสาธง การมอบ เกียรติบัตรซึ่งจะเป็นเกียรติประวัติที่ดีของผู้ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมถูกต้องตามทำนองคลองธรรม

5.3 การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณธรรม

โรงเรียนได้มีการแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบให้กับนักเรียนทุกระดับเพื่อ พัฒนาเขตพื้นที่ให้มีความ สะอาดมีภูมิทัศน์ที่ดีต่อการเรียนรู้ อีกทั้งยังเป็นการทำให้สภาพแวดล้อมในโรงเรียนมีความสวยงาม นอกจากนี้โรงเรียนยังได้มีการปรับปรุงพัฒนาอาคารเรียน จัดหาสาธารณูปโภคให้เพียงพอต่อความต้องการ ของนักเรียนและมีความสะอาดอยู่เสมอ

นอกจากนั้นโรงเรียน ยังจัดสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่เอื้ออำนวยต่อการปลูกฝังคุณธรรมและ จริยธรรมทั้งในแง่ของกายภาพและกระบวนการเรียนการสอน โดยเฉพาะการมีป้ายสุภาพดี คำพังเพย และ พุทธศาสนสุภาษิต ติดไว้รอบโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความตระหนักและเกิดแรงคิดต่อการใช้ชีวิตอันเป็น การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้โรงเรียนยังมีสถานที่ในการส่งเสริม จริยธรรมตามแนวทางของพระพุทธศาสนาโดยเฉพาะการมีหอสวดมนต์เฉลิมพระเกียรติและการมีห้องเรียน จริยธรรมซึ่งจะเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับการส่งเสริมและธำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ

5.4 การบูรณาการคุณธรรมในการเรียนการสอน/ชั้นเรียน

การบูรณาการในรูปแบบของการบูรณาการเนื้อหา กระบวนการที่ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ของนักเรียนโดยเฉพาะการจัดทำหน่วยการจัดการเรียนรู้และจัดทำแผนการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ คุณธรรมและจริยธรรมโดยตรงในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รวมไปถึงการบูร ณาการเข้าไปสู่ในรายวิชาต่าง ๆ มีการสอดแทรกการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมให้เกิดขึ้นในชั้นเรียน ผ่านการมีส่วนร่วมและการลงมือทำ โดยเฉพาะการจัดทำโครงการคุณธรรมที่เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้

กระบวนการคิดการแก้ปัญหากระบวนการกลุ่มในการพัฒนาพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งคณะครูเองยังมีการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

5.5 การบูรณาการคุณธรรมในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์โรงเรียนได้มีการสอดแทรกกิจกรรมที่เน้นการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ทั้งการอบรมสั่งสอนโดยตรงและการทำกิจกรรมร่วมกันอย่างหลากหลาย อาทิ กิจกรรมในชั้นเรียนลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ที่มีการสอดแทรกเนื้อหาทางจริยธรรมให้นักเรียนเกิดความตระหนักต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข อีกทั้งยังมีการสอดแทรกกิจกรรมทางจริยธรรมความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต และความมีจิตอาสาในกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เพื่อให้นักเรียนเกิดกระบวนการทำงานร่วมกันโดยอาศัยหลักการทางจริยธรรมในการทำงาน เพื่อให้การทำงานเป็นไปด้วยความราบรื่นและประสบความสำเร็จ การจัดกิจกรรมสาธารณประโยชน์อื่น ๆ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

6. เครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อน

6.1 การสื่อสารสร้างความเข้าใจทั้งโรงเรียน เพื่อให้ทราบเป้าหมายและทิศทางการดำเนินงาน

โรงเรียนมีการปรึกษาหารือเพื่อรับทราบนโยบายในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนเป็นวาระเร่งด่วน ทั้งนี้เริ่มมีการประชุมวางแผนเพื่อหาสาเหตุของปัญหาการขาดจริยธรรม และเป้าหมายของการพัฒนาจริยธรรมสำหรับนักเรียน ตั้งแต่กระบวนการแรกเริ่มจนถึงสิ้นสุดกระบวนการ ทั้งนี้การประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน เป็นการสร้างความเข้าใจให้ตรงกัน ต่อการพัฒนาโครงการคุณธรรมเพื่อนำไปสู่การดำเนินการตามแผนที่วางไว้ให้ประสบความสำเร็จและเกิดผลประโยชน์ต่อผู้เรียนและสังคมให้มากที่สุด

6.2 การสร้างแกนนำ (ครู-นักเรียน) เพื่อเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนสู่เป้าหมาย

โรงเรียนมีการคัดเลือกครูผู้รับผิดชอบโครงการและการประชุมคัดเลือกนักเรียนแกนนำในแต่ละชั้นเรียนเพื่อรับทราบนโยบายการพัฒนาโครงการคุณธรรมสู่การต่อยอดในชั้นเรียนซึ่งจะมีการอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับนักเรียนแกนนำ เพื่อสร้างความเข้าใจต่อกระบวนการทำโครงการและติดตามนิเทศในการจัดทำโครงการในทุกขั้นตอนเพื่อให้การดำเนินการจัดทำโครงการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

6.3 การนิเทศติดตามภายใน และการนิเทศติดตามโดยผู้นิเทศ

ติดตามประเมินผลการดำเนินการของโครงการคุณธรรมโรงเรียนได้มีการตั้งคณะทำงานซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูแกนนำที่รับผิดชอบโครงการและนักเรียนแกนนำ ร่วมกันปรึกษาหารือในการ

สร้างเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินการโครงการ จากนั้นจะวางแผนในการนิเทศติดตามการดำเนินการ เพื่อสะท้อนผลการดำเนินการและร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติการกิจกรรม เพื่อให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิผลมากที่สุด

6.4 การส่งเสริมสนับสนุนเสริมแรงในรูปแบบต่าง ๆ

ในการส่งเสริมสนับสนุนและการสร้างแรงจูงใจในการทำโครงการ โรงเรียนได้มีการยกย่องชมเชยให้กับนักเรียนผู้เข้าร่วมกิจกรรม โดยมีการยกย่องทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งในรูปแบบที่ไม่เป็นทางการจะเป็นการยกย่องด้วยวาจาในกิจกรรมหน้าเสาธง ส่วนการยกย่องในรูปแบบที่เป็นทางการจะมีการมอบเกียรติบัตรประกาศเกียรติคุณ คุณงามความดีนักเรียนผู้เข้าร่วมกิจกรรม นอกจากนี้จะมีการเผยแพร่ผลงานทางเพจของสถานักเรียนและเว็บไซต์ของโรงเรียน เพื่อเป็นการเผยแพร่ผลงานในการทำโครงการที่ประสบความสำเร็จ และเป็นการยกย่องชมเชยนักเรียนและครูบุคลากรผู้รับผิดชอบในการทำโครงการคุณธรรม เพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการดำเนินการทำโครงการในลำดับต่อไป

6.5 การสร้างกลไกการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมในการทำโครงการโรงเรียนได้มีการปรึกษากับครูที่ปรึกษาทุกคน เพื่อร่วมกันวิเคราะห์สาเหตุของการขาดคุณธรรม โดยนำข้อมูลจากการเยี่ยมบ้านมาเป็นฐานในการวิเคราะห์ เพื่อกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาจริยธรรม อัตลักษณ์ของโรงเรียนที่สอดคล้องกับคุณธรรมอัตลักษณ์ของสพฐ. จากนั้นจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดทำโครงการ และมอบหมายให้คณะกรรมการสถานักเรียนร่วมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนโครงการ รวมไปถึงการปรึกษากับหัวหน้าห้องทุกระดับชั้น เพื่อขับเคลื่อนโครงการคุณธรรมสู่ชั้นเรียน ทำให้นักเรียนได้ร่วมกันลงมือในการวางแผน การดำเนินการ การสรุปผลการดำเนินการโครงการในทุกกระบวนการทุกขั้นตอน ในการจัดการเรียนรู้ครูยังได้มีการบูรณาการแทรกเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมไปสู่บทเรียนในชั้นเรียน ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความตระหนักต่อการมีคุณธรรมในการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

7. การทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR)

ในการทบทวนการปฏิบัติงานในโรงเรียนได้มีการให้ผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการได้สะท้อนผล โดยจะมีการอภิปรายถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำโครงการ และการเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาแก้ไขปัญหาลำดับต่อไป ทั้งนี้ในการสะท้อนผลจะมีการพัฒนาเครื่องมือวัดผลขึ้นมาเพื่อศึกษาผลการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะนำไปสู่การสรุปผล รวมไปถึงการให้ข้อเสนอแนะการทำโครงการในครั้งต่อไป ซึ่งจะเป็นการทำให้เห็นถึงองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติงาน เห็นถึงปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จ จุดแข็ง จุดด้อยที่จะต้องพัฒนาและปรับปรุงในครั้งต่อไป

8. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดทำโครงการในโรงเรียนได้มีการปรึกษาหารือกันเพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการร่วมกัน การสร้างองค์ความรู้ที่จะใช้ในการพัฒนาโครงการอันเกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน นอกจากนั้นจึงมีการเผยแพร่โครงการสู่ภายนอกเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากภายนอก โดยเฉพาะหน่วยงานที่จัดเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โครงการคุณธรรมสพฐ. ระดับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้เห็นถึงกระบวนการจัดทำโครงการของแต่ละโรงเรียนทำให้เห็นถึงจุดแข็งจุดอ่อน ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่จะใช้ในการพัฒนาโครงการคุณธรรมของโรงเรียนในลำดับต่อไป

9. การประเมินและผลการนำผลการประเมินไปพัฒนาการดำเนินงาน

ในการประเมินผลการปฏิบัติงานโครงการคุณธรรมได้มีการประเมินผลเริ่มตั้งแต่ การวางแผน การดำเนินการ และการสิ้นสุดโครงการ ซึ่งจะเป็นการประเมินในลักษณะของการประเมินระหว่างการทำงานและการประเมินหลังจากดำเนินการ เป็นการให้ผู้ปฏิบัติงานแต่ละคนมีส่วนร่วมในการสะท้อนผล โดยการอภิปรายถึงจุดอ่อน จุดแข็ง และการเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาสู่การพัฒนาโครงการให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นในลำดับต่อไป

10. การประชาสัมพันธ์

ประชาสัมพันธ์โครงการคุณธรรม โรงเรียนได้มีการประชาสัมพันธ์และการเผยแพร่ผลงานในรูปแบบดังต่อไปนี้

1. การประชาสัมพันธ์ภายใน โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ผ่านกิจกรรมหน้าเสาธง การประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงตามสาย และการประชาสัมพันธ์ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้และรับทราบถึงแนวทางการปฏิบัติในการทำโครงการร่วมกันทั้งโรงเรียน
2. การประชาสัมพันธ์ให้กับบุคคลภายนอกได้รับรู้ต่อการทำโครงการของโรงเรียนผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของโรงเรียน และเว็บไซต์ของโรงเรียนซึ่งจะเป็นการเผยแพร่ผลงานออกไปในวงกว้าง
3. การจัดนิทรรศการในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานภายนอกที่จัดการประกวดโครงการ และการเข้าร่วมประกวดการแข่งขันโครงการในระดับเขตพื้นที่การศึกษาซึ่งจะเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดทำโครงการกับโรงเรียนอื่นในสังกัดเดียวกัน

11. ผลการดำเนินงาน

11.1 ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

เมื่อมีการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมในการทำโครงการแล้วผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนพบว่านักเรียนมีการพัฒนาคุณธรรมตามอัตลักษณ์ของโรงเรียนโดยมีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตอาสา ปฏิบัติตนตามแบบแผนมารยาทอันดีงาม ผลที่เกิดจากการทำโครงการ ทำให้นักเรียนสามารถคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบรวมถึงการมีภาวะของการคิดริเริ่มสร้างสรรค์เป็นอย่างดี

11.2 ผลที่เกิดขึ้นกับครู

เกิดการพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อการมีคุณธรรมและจริยธรรมที่สอดคล้องกับคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ มีความเมตตากรุณาต่อลูกศิษย์อย่างเสมอภาคโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ อีกทั้งยังเป็นผู้อ่อนน้อมถ่อมตนต่อเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชาและความสุภาพในการปฏิบัติตนต่อนักเรียน

11.3 ผลที่เกิดขึ้นกับผู้บริหาร

ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. เป็นผู้นำในการขับเคลื่อนพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมบริหารงานแบบมีส่วนร่วม มีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ผู้ใต้บังคับบัญชา ส่งเสริมบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กรที่มีความเอื้ออาทร และการช่วยเหลือกันและกัน การให้เกียรติและให้ความเคารพต่อผู้ใต้บังคับบัญชา รวมถึงใช้หลักสิทธิมนุษยชนในการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาล

11.4 ผลที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน

โรงเรียนมีความสะอาดเรียบร้อยเป็นระเบียบน่าอยู่มากขึ้นนอกจากนี้ยังมีบรรยากาศของการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข โดยมีการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกัน และกันมีวัฒนธรรมองค์กรการทำงานที่ดีเคารพหลักสิทธิมนุษยชน อีกทั้งยังมีการให้ความเสมอภาคต่อการปฏิบัติตนต่อผู้เรียนอย่างสุภาพอ่อนโยน นอกจากนี้บรรยากาศของการทำงานในโรงเรียนเป็นไปด้วยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย

11.5 ผลที่เกิดขึ้นกับครอบครัวของนักเรียน

ผู้ปกครองเห็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียนโดยเฉพาะในด้านของความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต และความมีจิตอาสาของนักเรียน ส่งผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองยังปฏิบัติกับผู้ปกครองด้วยความสุภาพและอ่อนโยนมากยิ่งขึ้น

11.6 ผลที่เกิดขึ้นกับชุมชน

การจัดทำโครงการคุณธรรมเป็นการพัฒนาพลเมืองให้สามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข ฉะนั้นผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนซึ่งถือเป็นพลเมืองของชุมชน สังคมนักเรียนเกิดการปฏิบัติตนตามลักษณะอันพึงประสงค์ของสังคม และสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุขทำให้ชุมชนและสังคมมีความน่าอยู่มากขึ้นเนื่องจากนักเรียนเห็นความสำคัญต่อการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นด้วยความสำนึกรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีจิตอาสาต่อส่วนรวม

12. องค์ความรู้ นวัตกรรม และบทเรียนที่เกิดจากการดำเนินงาน

12.1 โครงการคุณธรรม

คุณธรรมเป้าหมาย	ชื่อโครงการ / นวัตกรรม	ผู้รับผิดชอบ
คุณธรรมที่ 1 ความรับผิดชอบ	1. เขตพื้นที่สะอาดด้วยด้วยความรับผิดชอบ 2. ห้องสวยด้วยมือเรา 3. โครงการสร้างจิตสำนึกการบริหารจัดการ ขยะน้ำเสีย มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมคุณธรรมด้านความ รับผิดชอบต่อของนักเรียน และบริเวณของโรงเรียนให้ มีความสะอาดร่มรื่น เหมาะแก่การเรียนรู้	นักเรียนทุกชั้นเรียน ครูที่ปรึกษาทุกระดับชั้น
คุณธรรมที่ 2 ความซื่อสัตย์สุจริต	4. ขงหายได้คืน 5. ธนาคารขยะรีไซเคิล 6. ธนาคารโรงเรียน	ฝ่ายกิจการนักเรียน ครูที่ปรึกษา
คุณธรรมที่ 3 ความมีจิตอาสา	มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมคุณธรรมด้านความ ซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียน ไม่ลักขโมย เก็บของได้ ส่งคืนเจ้าของ และฝึกความซื่อสัตย์สุจริตในเรื่อง ของบัญชีรายรับ รายจ่าย ตนเองและส่วนรวมใน การขายขยะพลาสติก	1. นายสุกิจ อุทุมภา 2. นางรุ่งนภาลัย ราชภักดี 3. นางสาวคนธ์ สมาน 4. นางสาวนวัตพร สุวรรณชัยรบ 5. นางสาวปัทมาพร ภูกาบิล
	7. สืบสานวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วย จิตอาสา 8. โครงการลูกหลวงปู่จิตอาสา 9. โครงการถนนปลอดภัยในสถานศึกษา (RSC) 10. โครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม มีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมการมีจิตอาสา และ ร่วมสืบสานประเพณีวัฒนธรรมภูมิปัญญาของ ท้องถิ่น	สภานักเรียน ครูที่ปรึกษา 1. นายโชคทวี ศรีเหล่าน้อย 2. นางนงลักษณ์ จันสุภีร์ 3. นายกิตติศักดิ์ กันหาชิน 4. นายรัชภูมิป้องล่องคำ 5. นางสาวลิณี ผิวศิริ
	11. โครงการ/กิจกรรมในรายวิชาต่างๆ ทุกกลุ่ม สาระการเรียนรู้	ครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้

12.2 แนวปฏิบัติที่ดี

- 1) สร้างการรับรู้และการตระหนักถึงการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมด้านการมีส่วนร่วมของ ผู้บริหารครูบุคลากรและนักเรียนร่วมกัน
- 2) นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในการดำเนินการโครงการทุกประการซึ่งถือว่านักเรียนเป็นเจ้าของผลงานโดยตรง
- 3) การมีโครงการที่ถือเป็นนวัตกรรมในการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมที่อยู่บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการจนถึงสิ้นสุดกระบวนการ
- 4) ประชาสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้นำไปสู่การพัฒนาและต่อยอดในการทำโครงการคุณธรรมจริยธรรมทำให้เกิดการพัฒนาโครงการคุณธรรมให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
- 5) การกำกับนิเทศและติดตามทำให้กระบวนการดำเนินการเป็นไปอย่างเรียบร้อยและเป็นระบบตามแบบแผนที่ได้วางเอาไว้

12.3 บทเรียนที่ได้รับ

จากการดำเนินการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ด้วยการให้ทุกคนมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง ทำให้เกิดบทเรียน ดังนี้

12.3.1 การรับรู้และการมีส่วนร่วม

การเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมทำให้เกิดความเข้าใจในกระบวนการทำโครงการมากยิ่งขึ้น ซึ่งทำให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีแบบแผนและมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับเป้าหมายที่วางไว้ครั้งนี้ ในกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นการสะท้อนปัญหาและร่วมกันวางแผนในการดำเนินการร่วมกัน อย่างเป็นระบบอีกครั้งในระหว่างดำเนินการจึงเป็นการเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมจึงทำให้การดำเนินการจัดทำโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

12.3.2 การบูรณาการคุณธรรมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียน

ในการบูรณาการสอดแทรกเนื้อหาและกระบวนการที่ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมเข้าสู่ชั้นเรียนทำให้ผู้เรียนมีความตระหนักต่อการมีคุณธรรมในการอยู่ร่วมกันกับสังคม ครูให้ความสำคัญกับคุณธรรมอัตลักษณ์ ทั้ง 3 ประการที่ได้สอดแทรกในการเรียนรู้ในทุกระดับชั้นและทุกรายวิชาในแต่ละโอกาสที่เหมาะสม

12.3.4 นักเรียนทำได้ตามศักยภาพ

ในการทำโครงการนักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบโครงการร่วมกันวางแผนภายใต้การกำกับและติดตามนิเทศของครูอย่างเป็นขั้นตอน ทำให้นักเรียนเกิดการคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบโดยมีการร่วมมือกันในการทำงานเป็นกลุ่ม อีกทั้งยังจะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงบทบาทการเป็นผู้นำที่ดีและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ต่อการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนั้นในกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทำให้เกิดการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

13. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การจัดนิทรรศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน นำมาพัฒนาต่อยอดได้อย่างต่อเนื่อง การมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่าย การได้รับการยกย่องชมเชยทำให้เกิดความภาคภูมิใจ

13.1 การพัฒนาครูและพัฒนานักเรียนแกนนำ

เพื่อให้การดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมบรรลุตามเป้าหมาย คือ ให้กลุ่มบุคคลทุกฝ่าย มีพฤติกรรมเชิงบวกเพิ่มขึ้นและมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ลดลง การดำเนินการอย่างต่อเนื่องจากรุ่นสู่รุ่น จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจ ปฏิบัติได้ และพัฒนานักเรียนแกนนำเป็นทีมงานของโรงเรียนที่ช่วยให้การดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมสำเร็จตามเป้าหมายของโรงเรียน

13.2 การนิเทศติดตาม

การนิเทศติดตามของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาครธานี สร้างขวัญกำลังใจให้กับโรงเรียน มีข้อเสนอแนะและสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน แนะนำการจัดทำคุณธรรมเป้าหมาย คุณธรรมอัตลักษณ์ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม การใช้โครงงานคุณธรรมของนักเรียนเป็นเครื่องมือขับเคลื่อนคุณธรรม ทำให้ครูเกิดความรู้ความเข้าใจแนวทางการพัฒนาไปสู่โรงเรียนคุณธรรมได้อย่างชัดเจน

14. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ

14.1 กำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน

โรงเรียนได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน บรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างเป็นกระบวนการ

14.2 บทบาทผู้บริหาร

ผู้บริหารได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนโดยเฉพาะในด้านของความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต ความมีจิตอาสา ส่งเสริมและให้กำลังใจในการทำงาน รวมไปถึงการเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน การดำเนินการ และการประเมินผล ซึ่งถือว่าการเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้สึกที่ดีต่อการทำโครงงานในครั้งนี้

14.3 มีครูแกนนำและนักเรียนแกนนำ

ครูและนักเรียนแกนนำในการทำงานโครงงานคุณธรรมทำให้การขับเคลื่อนโครงงานคุณธรรมไปสู่ชั้นเรียนเป็นไปด้วยความราบรื่น เนื่องจากกลุ่มบุคคลที่เป็นแกนนำในการทำโครงงานมีการคัดเลือกตามคุณสมบัติโดยเฉพาะในด้านของภาวะความเป็นผู้นำ ซึ่งทำให้การดำเนินการเป็นไปได้อย่างเรียบร้อยทุกฝ่ายให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นอย่างดี เนื่องจากครูและนักเรียนแกนนำเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย

14.4 ความร่วมมือของกลุ่มบุคคล

ในการพัฒนาโครงการคุณธรรมเป็นการร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายซึ่งทำให้เห็นการร่วมแรงร่วมใจในการที่จะทำให้โครงการคุณธรรมเป็นไปตามเป้าหมายที่ได้วางเอาไว้ นอกจากนั้นการให้ความร่วมมือของครูบุคลากรและนักเรียน ทำให้บรรยากาศการทำงานเป็นไปอย่างสร้างสรรค์ และยังส่งผลต่อความสัมพันธ์อันดีต่อการทำงานในองค์กรอีกด้วย

15. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะของผู้นิเทศ
การดำเนินการพัฒนาโครงการคุณธรรม อยู่ภายใต้กรอบระยะเวลาของการดำเนินการที่ กระชั้นชิด ทำให้การวางแผนการดำเนินการ อาจจะไม่ได้รัดกุมมากนัก ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ของการดำเนินการลดลง	ควรให้ทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมในการ วางแผนและการถอดบทเรียนเพื่อให้การ ดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

16. การดำเนินการของโรงเรียนตามข้อเสนอแนะของผู้นิเทศ

การจัดทำโครงการนั้นโรงเรียนได้มีการ เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายทั้งครูประจำชั้นทุกระดับชั้น และ ครูแกนนำ สภานักเรียนและนักเรียนแกนนำได้เข้ามาร่วมกันในการวางแผนพัฒนาโครงการ เพื่อนำข้อมูล จากมุมมองที่หลากหลายมาพัฒนาและปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ความก้าวหน้าที่เกิดขึ้น

ในการดำเนินการจัดทำโครงการคุณธรรมในครั้งนี้ได้รับความร่วมมือจากทางผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ซึ่งทำให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการ วางแผนตั้งแต่กระบวนการวิเคราะห์ ปัญหาสาเหตุของการขาดคุณธรรม การแต่งตั้งคณะกรรมการในการ ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการคุณธรรมระดับชั้นเรียน การดำเนินการตามแผนงาน และการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลโครงการ ซึ่งผู้บริหารได้มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการดำเนินการในการจัดทำ โครงการ อีกทั้งยังให้ขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่าย นอกจากนั้นครูเองยังเป็นแบบอย่างในการ จัดทำโครงการและมีความประพฤติตนเป็นแบบอย่างแก่ผู้เรียนในด้านคุณธรรมและจริยธรรม สอนนักเรียน เองได้ใส่ใจในการวางแผน และร่วมมือกันทำงานเป็นอย่างดี ส่งผลให้โรงเรียนมีความน่าอยู่มากยิ่งขึ้น เนื่องจาก บรรยากาศของโรงเรียนเป็นไปด้วยการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และการช่วยเหลือแบ่งปันซึ่งกันและกัน อีกทั้งยังมีการปฏิบัติต่อกันอย่างมีความสุขภาพอ่อนโยน รวมถึงบรรยากาศและโรงเรียนให้มีความสะอาด เรียบร้อยเหมาะสมต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

จากข้อมูลดังกล่าวทำให้เห็นว่าการดำเนินการในการจัดทำโครงการคุณธรรม ส่งผลให้นักเรียน
เกิดองค์ความรู้ในการร่วมกันทำโครงการ การคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ
ซื่อสัตย์สุจริตมีจิตอาสาที่เพิ่มมากขึ้น นำไปสู่การปฏิบัติที่ดีต่อไป

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน

(นางนงลักษณ์ จันสุกรี)

ครูโรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน

(นางอภิญญาเที่ยงธรรม)

หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน

(นางสาวมนฤทัย หลวงวงษ์)

รองผู้อำนวยการ โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา

ลงชื่อ.....ผู้รับรองข้อมูล

(นายจรัสชัย เสิกภูเขียว)

ผู้อำนวยการโรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา

ลงชื่อ.....ผู้รับรองข้อมูล

(นายชูชีพ ชำนาญเอื้อ)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา

โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา